

Nederlandse Publieke Omroep

Financiële Terugblik 2011

Publieke Omroep

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatie- overzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatieoverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

Financiële Terugblik 2011

NEDERLANDSE
PUBLIEKE
OMROEP

Leeswijzer Financiële Terugblik

Dit verslag start met een korte samenvatting van de terugblik op de financiën 2011 van de landelijke publieke omroep (LPO).

Daarop volgt een toelichting op het totale exploitatieoverzicht van de LPO volgens de categoriale indeling. Aangezien deze indeling gebaseerd is op een nieuw model, zal dit model tevens kort worden toegelicht. Opgenomen in dit Financieel Jaarverslag zijn de werkelijke cijfers van het jaar 2011, de vergelijkende cijfers 2010 en de begrotingscijfers 2011.

De begrotingscijfers 2011 zijn ontleend aan de Meerjarenbegroting 2011-2015.

Aansluitend volgt de samengevoegde balans met de toelichting daarop. Hiermee wordt onder andere aansluiting gevonden bij de toelichting op de Reserve media-aanbod.

Tot slot zijn enkele overige gegevens, met name fte-aantallen, opgenomen en kort toegelicht.

In de bijlage is het volledige exploitatieoverzicht opgenomen.

Colofon

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatie-overzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatieverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

Voorjaar 2012

Eindredactie en productie

NPO

Corporate website

publiekeomroep.nl

Vormgeving

Jack and Jones Communication

Fotocredits

Rene den Engelsman

Leendert Jansen

Bob Bronshoff

Bullet-Ray van Olphen

Lilian van Rooij

Sacha Wolf

Hans-Peter van Velthoven

Algemeen

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatie-overzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatieverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

Ieder jaar wordt onder verantwoordelijkheid van het overkoepelend bestuursorgaan, de Nederlandse Publieke Omroep (NPO), het Financieel Jaarverslag landelijke publieke omroep (LPO) samengesteld. In het Financieel Jaarverslag LPO worden de baten en lasten uit de individuele jaarrekeningen van de omroepen en het overkoepelend bestuursorgaan NPO samengevoegd. Het Financieel Jaarverslag 2011 biedt inzicht in de bestedingen van de LPO als geheel, welke vervolgens worden vergeleken met het voorgaande jaar (2010). De vergelijkende cijfers over 2010 zijn exclusief die van LliNK en SVIZ, omdat deze omroepen geen (goed-gekeurde) realisatiecijfers hebben kunnen aanleveren. Het Financieel Jaarverslag is gecontroleerd door een externe accountant en voorzien van een controleverklaring.

In aanvulling op de NPO, als overkoepelend bestuursorgaan, bestond de LPO ultimo 2011 uit 21 verschillende omroepen. Deze organisaties zijn onder te verdelen in de volgende groepen;

- elf omroepverenigingen: AVRO, BNN, EO, KRO, MAX, NCRV, TROS, VARA, VPRO, PowNed en WNL;
- zes omroepen met een kerkelijke of geestelijke grondslag (2.42 zend-gemachtigden): VKZ (IKON en ZvK), RKK, HUMAN (Humanistische omroep), Omroep Hindoe Media (OHM), Boeddhistische Omroep (BOS) en de Joodse Omroep (JO);
- vier taak- en educatieve omroepen: NOS, NPS, Educom (TELEAC en RVU).

Op 1 januari 2011 zijn de omroepen NPS, Teleac en RVU formeel gefuseerd tot NTR. In overleg met het Commissariaat voor de Media (CvdM) heeft NTR een jaarrekening opgesteld waarin de cijfers van de drie entiteiten zijn geconsolideerd. Hierin zijn geen vergelijkende cijfers opgenomen. Aangezien de Mediawet geen NTR, maar NPS en Educom kent, zijn aanvullend vereenvoudigde financiële verantwoordingen voor de NPS en Educom (Teleac en RVU) opgesteld. Als gevolg van het voorgaande, wordt in dit verslag uitgegaan van de baten en lasten voor de NTR als geheel.

Het exploitatieoverzicht en de balans van de Stichting CoBo zijn voor dit jaarverslag buiten beschouwing gelaten.

Begrotingssystematiek LPO

Middels het indienen van de Meerjarenbegroting wordt jaarlijks, conform de Mediawet, budget aangevraagd bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). In het algemeen is het budget gelijk aan het voorgaande jaar, opgehoogd met een door het CPB geraamde consumentenprijsindex (MW, Artikel 2.144). De NPO stelt dit budget volledig beschikbaar middels toekenningen aan de omroepen voor de verzorging van het media-aanbod, ter financiering van gezamenlijkheidskosten en de uitvoering van de taken en werkzaamheden van de NPO (MW, Artikel 2.147, lid 3). Hierdoor is bij het opstellen van de begroting sprake van een budgetneutrale financiering van het media-aanbod. Naast de rijksmediabijdrage wordt, conform de Mediawet, in de baten ook rekening gehouden met de (netto) resultaten uit neven- en verenigingsactiviteiten. Als gevolg van deze begrotingssystematiek zijn de lasten van de verzorging van media-aanbod op radio, televisie, themakanalen en internet gelijk aan de beschikbare baten.

In vergelijking met de begroting wijkt de realisatie op diverse punten af, waardoor een exploitatieresultaat kan ontstaan. Programmagebonden eigen bijdragen, waaronder bijdragen van het Mediafonds, worden vanwege het onzekere karakter van deze bijdragen, niet meegenomen in de (meerjaren) begroting. De bijbehorende kosten, in de vorm van directe productiekosten, worden ook niet meegenomen. Aanvullend kunnen de nettoresultaten uit neven- en verenigingsactiviteiten hoger uitvallen dan begroot. Voorts kunnen ook efficiencymaatregelen een positief effect hebben op het exploitatieresultaat.

Eventuele positieve exploitatieresultaten dienen aangewend te worden voor de productie van media-aanbod op radio, televisie, themakanalen en internet. Zij worden daarom toegevoegd aan de reserve voor media-aanbod (RMA). Dit geldt ook voor positieve resultaten behaald met verenigings- en neven-

Algemeen

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatieoverzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatieverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

activiteiten, met als uitzondering dat op grond van de Mediawet aanwending van deze resultaten voor het opbouwen van een verenigingsreserve tot maximaal 750 duizend euro is toegestaan. Indien er, na verrekening met een eventueel positief resultaat uit de programmabladen, sprake is van een negatief exploitatieresultaat uit verenigingsactiviteiten, dient dit expliciet ten laste van de algemene verenigingsreserve te worden gebracht. Eventuele positieve exploitatieresultaten van de NPO komen ten goede aan de programmering en het uitvoeren van gezamenlijkheidstaken en overige taken. In het hoofdstuk "Begroting LPO 2011" wordt nader ingegaan op de begroting 2011.

Inrichting financiële verantwoording

Bij het opstellen van dit jaarverslag is aansluiting gezocht bij het 'Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011' (Handboek). De NPO heeft, daar waar het Handboek dit vereist en in overeenstemming met de aan de omroepen verzonden instructies, enkele correcties aangebracht in de gegevens zoals aangeleverd door de omroepen. Deze correcties zijn afgestemd met de omroepen. Het betrof met name correcties in de rubricering ten behoeve van de uniformiteit. Deze waren van niet-materiële aard, zodat deze niet nader worden toegelicht.

Toelichting exploitatieoverzicht

Het exploitatieoverzicht wordt samengevoegd uit opgaven van de omroepen, waarbij de volgende gegevens als basis hebben gediend;

- de individuele jaarverslagen, waarin opgenomen de jaarrekeningen 2011 van de omroepen. In de jaarrekeningen zijn tevens de controleverklaringen opgenomen zoals verstrekt door de accountants van de omroepen;
- de additionele informatie van de omroepen zoals verstrekt ten behoeve van het Commissariaat voor de Media (CvdM). Daarin zijn opgenomen de controleverklaringen zoals verstrekt door de accountants van de omroepen.

Alle omroepen hebben goedkeurende controleverklaringen overlegd.

Naast de jaarrekeningen en additionele informatie van de omroepen is aanvullende informatie gebruikt zoals verkregen van de omroepen, waarin begrepen;

- nadere uitleg op vragen zoals gesteld door de NPO naar aanleiding van de financiële analyse van de individuele jaarrekeningen;
- de door de accountants van de omroepen afgegeven management letters en accountantsverslagen naar aanleiding van de door hen uitgevoerde controlewerkzaamheden over het boekjaar 2011.

Conform het Handboek worden de baten en lasten verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben. Concreet betekent dit dat de baten en lasten van programma's worden verantwoord in het jaar van uitzenden.

Categoriale indeling

Met ingang van de jaarrekening 2011 wordt op grond van het Handboek gebruik gemaakt van een nieuw model om de exploitatierekening toe te lichten. Dit model is mede op initiatief van de NPO ontwikkeld ter bevordering van een uniforme en overzichtelijke financiële verantwoording. In het nieuwe model worden de baten en lasten verdeeld over de kostendragers Radio, Televisie, Overig media-aanbod (OMA), verenigings- en nevenactiviteiten en indirecte kosten. Op deze wijze wordt het resultaat per kostendrager overzichtelijk in één model gepresenteerd, inclusief een specificatie van de verschillende baten- en lastensoorten die het resultaat bepalen. Het nieuwe model integreert het oude functionele model (zie Financieel Jaarverslag LPO 2010) met het categoriale model.

Bij de uitsplitsing van de baten moet rekening worden gehouden dat de baten media-aanbod en programmagebonden eigen bijdragen alleen kunnen worden toegerekend aan de kostendragers Radio, Televisie en OMA (en indirecte kosten). Opbrengsten uit programmabladen en opbrengsten overige nevenactiviteiten worden verantwoord onder de nevenactiviteiten. Voor de kostendrager verenigingsactiviteiten is een separate regel 'opbrengst verenigingsactiviteiten' in het model opgenomen.

Algemeen

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatie-overzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatieoverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

Voor de indirecte kosten is een aparte kostendrager opgenomen. Hierin worden zowel de door de NPO toegekende baten opgenomen alsmede de bijbehorende kosten. De kosten die niet direct toegerekend kunnen worden aan programma's, zoals de kosten van hoofdredacteurs, maar wel verband houden met het media-aanbod worden verantwoord onder Radio, Televisie of OMA.

Het deel van de indirecte kosten dat verband houdt met neven- en verenigingsactiviteiten wordt toegerekend aan de regel 'toerekening indirecte kosten'.

Middels de regel 'toerekening resultaat niet-programma gebonden EB' wordt de toerekening van het netto resultaat uit neven- en verenigingsactiviteiten aan de kostendragers Radio, Televisie en OMA duidelijk.

De over te dragen reserve voor media-aanbod wordt separaat in het model vermeld.

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatieoverzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatieverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

Samenvatting

Hieronder volgt een samenvattende tabel van de exploitatie van de LPO, inclusief de bestemming van het exploitatieresultaat, en een korte toelichting op het resultaat. Hierbij is een onderverdeling tussen de resultaten van omroepen en de NPO gemaakt. In de bijlage is het volledige exploitatieoverzicht opgenomen.

Exploitatieoverzicht LPO 2011

(x 1.000 euro)	Omroepen	NPO	Totaal	Totaal 2010
Baten totaal	825.622	153.835	979.457	983.139
Lasten totaal	792.849	134.164	927.013	974.282
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	32.773	19.671	52.444	8.857
Over te dragen reserve voor media-aanbod (RMA)	-9.410	9.410	-	-
Exploitatieresultaat na overdracht RMA	23.363	29.081	52.444	8.857

Bestemming exploitatieresultaat	Omroepen	NPO	Totaal
Inzet voor programmering: o.a. meerkosten sport t/m 2016 (NPO)		30.700	30.700
Inzet voor programmering: EK en Olympische Spelen 2012		6.500	6.500
Besteding voor de verzorging van media-aanbod (MW 2.176, lid 1)		876	876
Onttrekking bestemmingsreserve frictiekosten		-4.414	-4.414
Besteding voor de verzorging van media-aanbod (MW 2.176, lid 1)	8.069		8.069
Inzet voor programmering: Superevenementen (NOS)	13.585		13.585
Opbouw verenigingsvermogen	1.709		1.709
Totaal	23.363	33.662	57.025
Restant exploitatieresultaat	0	-4.581	-4.581

Ter toelichting op bovenstaand overzicht wordt allereerst het exploitatieresultaat na overdracht van de Reserve media-aanbod over 2011 van de omroepen en de NPO nader toegelicht. Voor verdere toelichting op de over te dragen Reserve media-aanbod, zie het hoofdstuk "Totaal exploitatieoverzicht LPO". Vervolgens wordt ingegaan op de bestemming van het resultaat 2011. Tot slot wordt ingegaan op het verloop van de reserve voor media-aanbod alsmede op het aantal medewerkers binnen de LPO.

Samenvatting

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatieoverzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatieoverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

Exploitatieresultaat 2011

De totale LPO heeft in 2011 een positief exploitatiesaldo behaald van 52,4 miljoen euro (2010: 8,9 miljoen euro), waarvan 23,3 miljoen euro is gerealiseerd bij de omroepen en 29,1 miljoen euro bij de NPO.

Het exploitatieresultaat van de omroepen in 2011 was aanzienlijk hoger dan in 2010 door het ontbreken van superevenementen als het EK en WK voetbal, de Olympische Spelen en de landelijke verkiezingen. Mede hierdoor heeft de NOS een positief exploitatieresultaat van 16,8 miljoen euro behaald. Voorts was er sprake van een toekenning van een vergoeding ad 3,1 miljoen euro voor frictiekosten als gevolg van de fusie tussen NPS, Teleac en RVU. Deze kosten zijn voor een groot deel reeds in 2009 en 2010 gerealiseerd. Aanvullend zijn kostenbesparingen gerealiseerd, waarmee werd geanticipeerd op de bezuinigingen die in de komende jaren zullen worden doorgevoerd.

In jaren waarin superevenementen plaatsvinden, zoals in 2012, is sprake van hogere productielasten. Hierdoor is het noodzakelijk om in de oneven jaren te sparen voor de programmering in latere jaren. Bij de begroting van de NPO in 2011 was rekening gehouden met een bedrag van 6,5 miljoen euro, waardoor een deel van het positief saldo van de NPO kan worden verklaard.

Voorts was er sprake van een (niet begrote) incidentele bate, ad 6,5 miljoen euro, uit hoofde van gemaakte afspraken bij de verzelfstandiging van de NOB eind jaren negentig. Tot slot was sprake van structurele en incidentele kostenbesparingen (waaronder personeelslasten ad 2,6 miljoen euro lager dan begroot). Deze besparingen waren noodzakelijk om de bezuinigingen die de komende jaren plaats zullen vinden te kunnen opvangen.

Bestemming exploitatieresultaat Bestemming exploitatieresultaat NPO

Het exploitatieresultaat van de NPO over 2011 bedroeg 29,1 miljoen euro. Met ingang van 2012 zal de NPO de financiering van superevenementen volledig binnen het reguliere budget moeten opvangen. Ter dekking van het wegvallen van additionele OCW-inkomsten specifiek voor deze programmering, de stijgende

kosten in de komende jaren en voor overige voorziene programmatische fluctuaties is voor de periode 2012-2016 een bedrag van 30,7 miljoen euro in het eigen vermogen bestemd. Daarnaast wordt jaarlijks in de oneven jaren een bedrag van 6,5 miljoen euro 'gespaard' voor het daaropvolgend evenementen jaar.

De mutatie tussen de inzet van de overgedragen Reserve media-aanbod 2011 en de over te dragen Reserve media-aanbod ultimo 2011 bedraagt 1,7 miljoen euro (zie ook het hoofdstuk "Totaal exploitatieoverzicht LPO"). De overgedragen Reserve media-aanbod zal conform de Mediawet (Artikel 2.176, lid 1) worden besteed voor de verzorging van het media-aanbod. Rekening houdend met een onttrekking uit de bestemmingsreserve nieuwe media ad 0,8 miljoen euro, bedraagt de 'besteding voor de verzorging van media-aanbod' 0,9 miljoen euro.

In 2010 heeft de NPO een bestemmingsreserve gevormd om de noodzakelijke frictiekosten als gevolg van de aangekondigde bezuinigingen te kunnen financieren. De in 2011 gerealiseerde frictiekosten zijn via de resultaatbestemming ten laste van deze bestemmingsreserve gebracht. Per saldo bedroeg de onttrekking van de bestemmingsreserve 4,4 miljoen euro. Als gevolg van de bezuinigingen en fusieplannen wordt de komende jaren nog een aantal substantiële kostenposten voorzien, die op korte termijn niet gefinancierd kunnen worden vanuit de lopende begrotingen en de frictiekostenregeling van OCW. Deze beweging wordt ingezet om tot duurzame kostenverlaging te komen. Een voorbeeld daarvan is LPO-brede herhuisvesting. Het exploitatieresultaat na bestemming ad 4,6 miljoen euro negatief, is in mindering gebracht op de exploitatiereserve van de NPO.

Bestemming exploitatieresultaat omroepen

Het gezamenlijk exploitatieresultaat van de omroepen bedroeg 23,4 miljoen euro. De NOS heeft 13,6 miljoen euro van het eigen exploitatieresultaat (16,8 miljoen euro) bestemd voor superevenementen voor de komende jaren. In met name de even jaren waarin de deze evenementen plaatsvinden, ontstond een negatief exploitatiesaldo dat ten laste van deze bestemmingsreserve superevenementen is gebracht.

Samenvatting

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatie-overzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatieoverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

Daarnaast zal 1,7 miljoen euro (MAX, BNN, AVRO, WNL en PowNed) worden toegevoegd aan het verenigingsvermogen van de omroepen. Dit bedrag is volledig behaald met verenigingsactiviteiten. Op grond van de Mediawet (Artikel 2.174a, lid 1) mogen deze omroepen een verenigingsreserve van maxi-maal 750 duizend euro opbouwen. Wanneer dit bedrag bereikt is, dienen positieve exploitatieresultaten uit verenigingsactiviteiten volledig te worden ingezet voor de programmering.

Tot slot is het restant van het gezamenlijk exploitatieresultaat van de omroepen ad 8,1 miljoen euro toegevoegd aan de reserves voor media-aanbod van de omroepen en zal daarmee besteed worden aan de verzorging van het media-aanbod.

Reserve media-aanbod

De door de omroepen over te dragen reserve voor media-aanbod wordt als bestemmingsreserve bij de NPO aangehouden voor de verzorging van het media-aanbod. Omroepen kunnen aanspraak maken op deze reserve(s) middels het indienen van programmavoorstellen. De over te dragen RMA ultimo 2011 bedroeg 9,4 miljoen euro. RMA-overdracht verhoogt het resultaat van de NPO en verlaagt dat van de omroepen. Voor de totale LPO is derhalve geen sprake van een resultaatseffect. In 2011 is 7,7 miljoen euro ingezet uit overgedragen RMA uit voorgaande jaren. Inzet van de RMA heeft invloed op het exploitatieresultaat van de NPO.

Op grond van de Mediawet mogen alle omroepen gezamenlijk (inclusief het totale vrije vermogen van de NPO) 10% van de totale bruto opbrengst aanhouden als reserves bestemd voor media-aanbod (de RMA). De RMA ultimo 2011 bedroeg 7,9% en bleef daarmee dus onder de maximaal toegestane norm van 10%. Het totaal van de RMA, de over te dragen RMA en exploitatiereserve NPO bedroeg ultimo 2011 77,7 miljoen euro (2010: 76,5 miljoen euro).

Overige gegevens

Het gemiddeld aantal fte's (voltijd medewerkers) in 2011, in dienst bij de totale LPO, bedroeg 3.608. Ten opzichte van 2010 is het aantal fte's per saldo met 85 (2,3%) gedaald. De daling vond met name plaats bij de NPO, VARA en NTR. Daartegenover steeg het gemiddeld aantal fte's bij onder andere PowNed, BNN en MAX.

Totaal exploitatieoverzicht LPO

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatieoverzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatieverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

Hieronder volgt een toelichting op het exploitatiesaldo en de baten en lasten van de LPO. Hierbij wordt het resultaat van de omroepen en de NPO afzonderlijk toegelicht. Tevens vindt een vergelijking plaats met 2010.

Exploitatieverzicht LPO

De totale LPO heeft in 2011 een positief exploitatieresultaat gerealiseerd van 52,4 miljoen euro (2010: 8,9 miljoen euro). Dit bedrag is opgebouwd uit een positief saldo van de omroepen ad 23,4 miljoen euro en een positief saldo van de NPO ad 29,1 miljoen euro. In beide saldi is rekening gehouden met de door de omroepen aan de NPO over te dragen reserve voor media-aanbod en de inzet uit eerder overgedragen RMA. De over te dragen RMA ultimo 2011 was 9,4 miljoen euro. Dit bedrag verlaagde het resultaat van de omroepen en verhoogde het resultaat van de NPO. De inzet in 2011 vanuit eerder overgedragen RMA bedroeg 7,7 miljoen euro. Dit resulteerde in een lager exploitatieresultaat voor de NPO en een hoger exploitatieresultaat voor de omroepen. Voor de totale LPO had de over te dragen reserve voor media-aanbod derhalve geen effect op het exploitatieresultaat.

In het vervolg van dit hoofdstuk wordt het exploitatieresultaat na overdracht RMA, zoals opgenomen in de tabel op pagina 5, nader toegelicht.

Exploitatieresultaat omroepen

Het positieve exploitatieresultaat van de omroepen was met name afkomstig van de NOS (16,8 miljoen euro), NTR (2,0 miljoen euro), EO (1,9 miljoen euro), BNN (1,2 miljoen euro) en MAX (1,0 miljoen euro). Het positieve resultaat van de NOS werd beïnvloed door het ontbreken van zogenoemde superevenementen als het EK en WK voetbal, de Olympische Spelen en de verkiezingen. Dit had een verlagend effect op zowel de baten (met name baten media-aanbod) als op de lasten (met name directe productiekosten). Ten opzichte van het evenementenjaar 2010 zijn de directe productiekosten gedaald met 33,2 miljoen euro, terwijl de baten media-aanbod met 18,2 miljoen euro zijn gedaald. Per saldo heeft dit tot een positief exploitatieresultaat geleid.

Aanvullend heeft de NOS in 2011 bespaard op de afschrijvingen, door latere ingebruikname van de verbouwingen in het pand alsmede uitstel van vernieuwing van de digitale werkomgeving. Ook is sprake van lagere rentelasten en van incidentele nagekomen baten.

Het positieve resultaat van de NTR is vooral ontstaan door toekenning van een vergoeding, ad 3,1 miljoen euro, voor de frictiekosten als gevolg van de fusie tussen NPS, Teleac en RVU. Dit heeft geleid tot een positief resultaat, met name doordat een groot deel van de frictiekosten al in 2009 en 2010 is gerealiseerd.

Kostenbeheersing in combinatie met efficiencymaatregelen zijn de voornaamste oorzaken van het positieve exploitatieresultaat bij de EO, BNN en MAX. Dit komt met name tot uiting in de mutatie ten opzichte van het voorgaand jaar in de baten media-aanbod en in de directe en indirecte (productie)kosten. Bij de EO zijn de baten voor de productie van media-aanbod op radio, televisie en internet ten opzichte van 2010 minder gedaald dan de directe en indirecte (productie)kosten die aan deze programma's zijn toe te rekenen.

Bij MAX en BNN was sprake van een stijging van directe en indirecte (productie)kosten ten opzichte van 2010, maar doordat sprake was van een hogere stijging van de bijbehorende baten media-aanbod leidde dit per saldo tot een positief effect op het exploitatieresultaat. De groei van de baten media-aanbod en de hiermee samenhangende lasten werden voornamelijk veroorzaakt doordat 2011 het eerste volledige jaar was waarin MAX over een definitieve erkenning beschikte (deze is verkregen met ingang van de huidige concessieperiode die is gestart op 1 september 2010). BNN heeft ten opzichte van 2010 een uitbreiding van de intekening in het uitzendschema gerealiseerd. Door efficiënter te werken voor wat betreft de personele bezetting en doelmatiger te werk te gaan, onder andere bij het aankopen van producties zijn de lasten in de hand gehouden.

De KRO, NCRV, TROS en VARA hebben een negatief exploitatieresultaat 2011 behaald als gevolg van de over te dragen reserve voor media-aanbod.

Totaal exploitatieoverzicht LPO

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatieoverzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatatieoverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

Bij deze omroepen was sprake van een positief saldo uit de gewone bedrijfsvoering, maar door een hoger over te dragen bedrag reserve voor media-aanbod was het exploitatieresultaat ná afdracht negatief. Deze afdracht van RMA heeft geleid tot een lager exploitatieresultaat bij de omroepen en een hoger resultaat bij de NPO. Hierdoor is voor de totale LPO geen sprake van een resultaatseffect.

Exploitatieresultaat NPO

De NPO heeft een exploitatieresultaat behaald van 29,1 miljoen euro (2010: 10,1 miljoen euro positief). Hiervan had 1,7 miljoen euro betrekking op overgedragen RMA. Van het resterende positieve saldo van de NPO had 6,5 miljoen euro betrekking op sparen voor de programmering in latere jaren. Dit was onder meer noodzakelijk omdat in de jaren waarin superevenementen plaatsvinden er sprake is van hogere productielasten.

Voorts was er sprake van een (niet begrote) incidentele bate van 6,5 miljoen euro. Deze opbrengsten vloeiden voort uit politieke afspraken rond de voorgenomen verkoop van het NOB eind jaren negentig, en dienden ter dekking van reeds door de NPO betaalde rendements- en BTW-vergoedingen op beheerstaken als gevolg van de verkoop van NOB Cross Media facilities in 2006.

De NPO had een begroot (regulier) resultaat van 4,2 miljoen euro welke noodzakelijk werd geacht om gedurende het jaar calamiteiten of onverwachte tegenvallers in bijvoorbeeld de programmering te kunnen opvangen.

Ten opzichte van de begroting heeft de NPO 1,7 miljoen euro hogere eigen inkomsten gerealiseerd. Om te anticiperen op de bezuinigingen die in de komende jaren worden doorgevoerd, heeft de NPO in 2011 kostenbesparingen gerealiseerd van in totaal 8,5 miljoen euro. Deze hadden onder meer betrekking op lager uitgevallen personeelskosten, doordat ontstane vacatures gedurende het jaar slechts in beperkte zijn opgevuld en tijdelijke contracten zo min mogelijk zijn verlengd. In dit kader zijn door besparingsmaatregelen ook de overige bedrijfslasten en productielasten lager uitgevallen dan begroot.

Baten

De totale baten bestaan uit de rijksmediabijdrage die aan de Publieke Omroep worden verstrekt en de eigen bijdragen (inkomsten) van de omroepen en de NPO. De eigen bijdragen kunnen worden onderverdeeld in programma-gebonden en niet-programmagebonden eigen bijdragen. De programma-gebonden eigen bijdragen bestaan voornamelijk uit bijdragen uit het Stimuleringsfonds, CoBO en bijdragen van derden. De niet-programmagebonden eigen bijdragen bestaan uit opbrengsten van programmabladen, (overige) nevenactiviteiten, verenigingsactiviteiten en overige opbrengsten.

De totale baten 2011 bedroegen 979,5 miljoen euro. Dit was een daling van 3,7 miljoen euro ten opzichte van 2010. De baten media-aanbod zijn gestegen met 3,1 miljoen euro tot 774,4 miljoen euro en de eigen bijdragen (inclusief overige opbrengsten) zijn gedaald met 6,8 miljoen euro tot 205,1 miljoen euro.

Baten media-aanbod

De baten verkregen van de rijksoverheid zijn opgenomen onder de baten media-aanbod. In 2011 bedroegen deze baten 774,4 miljoen euro. Hiermee lagen deze baten 3,1 miljoen euro hoger dan in 2010. Deze stijging was het resultaat van enerzijds een lagere bijdrage door het ontbreken van superevenementen in 2011 (-/- 20 miljoen euro) en anderzijds een hogere bijdrage als gevolg van de wettelijk bepaalde indexering (+ 11 miljoen euro), aangevuld met incidentele toekenningen van NOB-gelden (+ 6,5 miljoen euro) en frictiekostenvergoedingen (+ 5,3 miljoen euro).

Eigen bijdragen

De totale eigen bijdragen zijn in 2011 ten opzichte van 2010 gedaald met 6,8 miljoen euro. De programmagebonden eigen bijdragen (met name bijdragen Mediafonds en sponsorbijdragen) zijn gedaald met 1,1 miljoen euro en de niet-programmagebonden eigen bijdragen met 5,7 miljoen euro. Binnen de niet-programmagebonden eigen bijdragen zijn de opbrengsten uit programmabladen en uit overige nevenactiviteiten gedaald ten opzichte van 2010.

Totaal exploitatieoverzicht LPO

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatieoverzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatatieoverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

De opbrengsten uit programmabladen zijn met 3,5 miljoen euro gedaald ten opzichte van 2010. Dit hield verband met een daling van het aantal leden bij de omroepen in combinatie met een daling in de losse verkoop. De lagere opbrengsten waren met name waarneembaar bij de KRO en de AVRO.

De opbrengsten uit overige nevenactiviteiten zijn met 2,8 miljoen euro gedaald ten opzichte van 2010. Met name bij de AVRO, NCRV en de VPRO zijn deze opbrengsten lager uitgevallen. Bij de AVRO was er onder meer sprake van een lager rendement op deelnemingen en een lagere verhuuropbrengsten van het onroerend goed. De NCRV had minder opbrengsten uit onroerend goed, programmaproducten en licenties. De daling bij de VPRO had te maken met de teruggelopen verkoop van dvd's, cd's en overige producten uit de webwinkel als gevolg van de economische crisis en het ontbreken van grote programma's die voor extra verkoop kunnen zorgen.

Lasten

De totale lasten waren in 2011 46,5 miljoen euro lager dan in 2010 en bedroegen 928,2 miljoen euro. Een belangrijke oorzaak van de daling van de lasten 2011 ten opzichte van 2010 betrof het ontbreken van superevenementen. Dit is onder meer terug te zien in directe productiekosten van de NOS, die 33,2 miljoen euro lager lagen vergeleken met 2010. Ook bij de AVRO (-/- 8,1 miljoen euro) en de VARA (-/- 5,0 miljoen euro) lagen de directe productiekosten lager ten opzichte van voorgaand jaar, als gevolg van wijzigingen in het uitzendschema in 2011 ten opzichte van 2010 (waardoor het aantal uur radio en televisie lager lag) in combinatie met het ontbreken van belangrijke drama-producties (waaronder Bloedverwanten (AVRO) en De Troon (AVRO)), die in 2010 zijn uitgezonden.

Als gevolg van uitbreiding van het aantal uren radio en televisie zijn de directe productiekosten van MAX (+ 6,0 miljoen euro), BNN (+ 4,9 miljoen euro), WNL (+ 3,2 miljoen euro) en PowNed (+ 1,7 miljoen euro) juist gestegen. Voor WNL en PowNed was 2011 het eerste volledige jaar in het publieke bestel. Voor MAX betekende 2011 het eerste volledige jaar waarin een definitieve erkenning

is verkregen. BNN heeft een uitbreiding van het aantal uren in het uitzendschema gerealiseerd.

Financiële baten en lasten

Het totaal van de financiële baten en lasten bedroeg in 2011 1,1 miljoen euro. Dit is een stijging van 0,7 miljoen euro ten opzichte van 2010. Deze stijging werd met name veroorzaakt door een hoger liquiditeitssaldo, waardoor de rentebaten zijn gestegen.

Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)

In 2005 heeft de Raad van Bestuur (RvB) voor het eerst een bindende regeling afgegeven waarin is opgenomen dat de RMA die boven een door de RvB jaarlijks vastgesteld maximum uitkomt, aan de RvB moet worden overgedragen. Ultimo 2010 stond 11,7 miljoen euro aan overgedragen RMA bij de NPO op de balans. In 2011 is in totaal 7,7 miljoen euro van deze overgedragen reserves ingezet voor de programmering (2010: 11,1 miljoen euro). Hiervan is 2,4 miljoen euro ingezet door de TROS, omdat deze hogere kosten en lagere eigen bijdragen verwachtte. De inzet van overgedragen RMA ad 7,7 miljoen euro was voor de NPO een kostenpost, die een negatief effect had op het exploitatiesaldo van de NPO.

Naast de noodzakelijke inzet van de RMA in 2011 om de programmering op peil te houden, heeft een aantal omroepen lagere kosten gerealiseerd. Dit heeft ertoe geleid dat ultimo 2011 9,4 miljoen euro aan RMA aan de RvB terug is overgedragen (2010: 4,9 miljoen euro). De TROS was verantwoordelijk voor 2,6 miljoen euro overdracht en BNN voor 2,4 miljoen euro. De inzet en de overdracht van RMA resulteerde ultimo 2011 in een overgedragen RMA op de balans bij de NPO van 13,4 miljoen euro. Samengevat:

Overgedragen RMA bij de NPO ultimo 2010	11,7 miljoen euro
Inzet voor de programmering in 2011	- 7,7 miljoen euro
Overgedragen RMA ultimo 2011	+ 9,4 miljoen euro
Overgedragen RMA bij de NPO ultimo 2010	13,4 miljoen euro

Begroting LPO 2011

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatie-overzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatieoverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

Zoals toegelicht in het hoofdstuk "Algemeen", wordt bij de begroting uitgegaan van een budgetneutrale financiering. De NPO stelt dit budget volledig beschikbaar door middel van toekenningen aan de omroepen voor de verzorging van het media-aanbod, ter financiering van gezamenlijkheidskosten en de uitvoering van de taken en werkzaamheden van de NPO (MW, Artikel 2.147, lid 3). Hierdoor is bij het opstellen van de begroting sprake van een budgetneutrale financiering van het media-aanbod. Naast de rijksmedia-bijdrage wordt in de baten ook rekening gehouden met (netto) resultaten uit neven- en verenigingsactiviteiten. Als gevolg van deze begrotingssystematiek zijn de lasten van de verzorging van media-aanbod op radio, televisie, themakanalen en internet gelijk aan de beschikbare baten.

Conform het Handboek wordt in het jaarverslag van de LPO de realisatie vergeleken met de begroting (zie bijlage). Gezien het voorgenoemde is deze vergelijking op diverse punten niet tot nauwelijks te maken. In onderstaande toelichting zal hier verder op in worden gegaan.

Baten Media-aanbod

De aansluiting met het media-aanbod kan als volgt worden gemaakt:

(x 1.000 euro)		
Aanvraag Mediabudget conform MJB 2011-2015		798.013
Niet verkregen extra 23 miljoen euro	-	23.000
Extra index ad 0,5% t.o.v. aanvraag in MJB	+	3.825
Incidentele uitkering NOB gelden	+	6.454
Vastgesteld budget 2011		785.292

(x 1.000 euro)		
Vastgesteld budget 2011		785.292
Incidentele frictiekostenvergoeding NPO	+	2.207
Incidentele frictiekostenvergoeding NTR	+	3.138
Correctie overdracht RMA VKZ	-	106
Budget CoBo ¹	-	7.416
Mutatie overlopende passiva ²	-	8.722
Totaal budget Media-aanbod 2011		774.389

- 1) Er wordt gecorrigeerd voor dit budget omdat CoBo geen onderdeel is van het LPO Jaarverslag.
- 2) Het kan voorkomen dat de NPO aan het eind van het jaar niet het volledig beschikbare budget heeft toegekend aan de omroepen. De belangrijkste reden hiervoor is het doorschuiven van televisieprogramma's over het kalenderjaar heen. Dit bedrag aan overlopende passiva wordt toegevoegd aan het beschikbare budget in het volgend boekjaar. Omdat (de mutatie van de) de overlopende passiva die bij de NPO staat (nog) niet toegekend is, dient deze in mindering te worden gebracht op de uitgekeerde vergoedingen.

Begroting LPO 2011

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatie-overzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatieverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

Programmagebonden eigen bijdragen

Programmagebonden eigen bijdragen, waaronder bijdragen van het Mediafonds, worden vanwege het onzekere karakter van deze bijdragen, niet meegenomen in de (meerjaren)begroting. De gerealiseerde programmagebonden eigen bijdragen waren 29,8 miljoen euro. De kosten van de programma's die met deze bijdragen worden gefinancierd zijn eveneens niet in de begroting meegenomen.

Niet programmagebonden eigen bijdragen

Hieronder wordt verstaan de resultaten op neven- en verenigingsactiviteiten. In de begroting wordt alleen het nettoresultaat op neven- en verenigingsactiviteiten begroot. In de MJB 2011-2015 was een bedrag geraamd van 19,2 miljoen euro. Het gerealiseerde nettoresultaat op nevenactiviteiten was 24,8 miljoen euro en het gerealiseerde nettoresultaat op verenigingsactiviteiten bedroeg 2,6 miljoen euro (zie bijlage). In totaal was het verschil met de begroting 8,2 miljoen euro positief.

Overige bedrijfsopbrengsten

De gerealiseerde overige bedrijfsopbrengsten worden alleen verantwoord door de NPO. De realisatie was 1,6 miljoen euro hoger dan begroot, doordat de ontvangen distributievergoedingen hoger zijn uitgevallen.

Totale lasten

Als gevolg van de begrotingssystematiek worden de totale lasten van de verzorging van media-aanbod gelijk begroot aan de beschikbare baten. Voor de MJB 2011-2015 was daarom geen opgave gevraagd per categorie bij de omroepen. De gerealiseerde kosten (inclusief financiële baten en lasten) waren 92,0 miljoen euro hoger dan begroot. Belangrijkste redenen hiervoor waren het niet begroten van (bruto) lasten neven- en verenigingsactiviteiten (gerealiseerd 126,4 miljoen euro) en het niet begroten van programma gebonden eigen bijdragen (indien budgetneutraal 29,8 miljoen euro). Daartegenover stonden lagere directe productiekosten van onder andere de NOS.

Exploitatieresultaat

Het begrote exploitatieresultaat voor de LPO was gering (begroot is een positief exploitatieresultaat ad 0,5 miljoen euro) vanwege een begrote budgetneutrale financiering van het media-aanbod. In vergelijking met de begroting 2011 was het exploitatiesaldo 51,9 miljoen euro hoger. Dit kwam met name doordat de niet-programmagebonden eigen bijdragen, zoals netto resultaten uit vermogen en programmabladen, in de regel voorzichtig begroot worden. Ook de eerder genoemde niet begrote kostenreducties (vooruitlopend op de bezuinigingsdoelstelling van de minister) bij de omroepen en de NPO hebben geleid tot een hoger resultaat.

Totaaloverzicht balans

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatieoverzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatieoverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

Hieronder volgt een samenvattende tabel van de balans van de LPO en een korte toelichting op de cijfers.

Balansoverzicht LPO totaal (x 1.000 euro)	2011	2010
(Im)materiële vaste activa	186.540	190.496
Financiële vaste activa	69.711	68.767
Voorraden	98.197	94.954
Vorderingen	118.390	119.368
Effecten	21.589	22.057
Liquide middelen	154.478	119.150
Totaal activa	648.905	614.792
Eigen vermogen	300.380	247.904
Voorzeningen	27.432	26.482
Langlopende schulden	48.400	53.560
Kortlopende schulden	272.693	286.847
Totaal passiva	648.905	614.972

De (im)materiële vaste activa zijn met 4,0 miljoen euro gedaald. Dit was het resultaat van enerzijds investeringen en anderzijds afschrijvingen. De financiële vaste activa, bestaande uit deelnemingen en effecten die duurzaam worden aangehouden, zijn met 0,9 miljoen euro gestegen. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door aankopen binnen de effectenportefeuille van de AVRO en NCRV. De effecten worden conform het Handboek gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, naar beneden te corrigeren indien de beurswaarde of marktwaarde lager is.

De voorraden hebben betrekking op nog niet uitgezonden programma's alsmede herhalingsuitzendingen en -rechten. De voorraden zijn per saldo gestegen met 3,2 miljoen euro. Deze stijging werd met name veroorzaakt door een toename van de voorraden, ad 6,1 miljoen euro, bij de NOS door het aankopen van rechten voor het WK voetbal 2014 en de Olympische Spelen 2012. Omroep Max liet een stijging van de voorraad zien met 2,6 miljoen euro vanwege met name de serie Dr. Deen die voor een (groot) deel in 2012 is

uitgezonden. Bij de overige omroepen daalde de voorraad met 5,5 miljoen euro, met name doordat er meer en/of duurdere producties zijn uitgezonden waardoor deze uit de voorraad zijn verdwenen.

De vorderingen lagen per saldo in lijn met het voorgaande jaar. Hoewel deze balanspost ultimo 2011 een momentopname was, waren er wel grotere mutaties bij individuele spelers binnen de LPO. Zo was het saldo bij de NOS fors lager (-/- 11,9 miljoen euro) en bij de NPO juist flink hoger (+ 18,3 miljoen euro). Deze mutaties worden met name veroorzaakt door onderlinge vorderingen en schulden, zo was het saldo van de NOS lager doordat een vordering op de NPO in het 2e kwartaal van 2011 is ontvangen. De vorderingen van de NPO zijn voorts toegenomen als gevolg van de over te dragen RMA.

De liquide middelen zijn met 35,3 miljoen euro toegenomen. Belangrijkste uitschieters zijn de NPO (+ 16,9 miljoen euro), de VARA (+ 9,1 miljoen euro) en de NOS (+ 7,0 miljoen euro). Mutaties in het saldo liquide middelen worden onder meer veroorzaakt doordat een groot deel van de productie van (programma) voorraden niet gelijktijdig met het moment van uitzending plaatsvindt.

Het totale eigen vermogen bestond ultimo 2011 uit 186,4 miljoen euro algemene c.q. verenigingsreserves en herwaarderingsreserves; 49,1 miljoen euro (overgedragen) programmareserves en 64,8 miljoen euro bestemmingsreserves. De (overgedragen) RMA en algemene reserve(s) van de NPO (samen 77,7 miljoen euro) als percentage van de totale bruto baten (ad 979,5 miljoen euro) bedroegen 7,9% en bleven daarmee onder de maximaal toegestane norm van 10%. Conform de Mediawet mogen alle omroepen gezamenlijk (inclusief het totale vrije vermogen van de NPO) 10% van de totale bruto opbrengst aanhouden als reserves bestemd voor media-aanbod (de RMA). Bestemde reserves vallen conform de regeling buiten de 10% en zijn dus ook niet meegenomen in de berekening van de 7,9%.

De bestemmingsreserve ad 64,8 miljoen euro is met name door de NPO en de NOS gevormd voor (meer)kosten voor superevenementen voor de komende jaren. Daarnaast is een bestemmingsreserve gevormd voor frictiekosten.

Totaaloverzicht balans

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatieoverzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatieoverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

Zie ook de toelichting van de bestemming van het exploitatieresultaat in het hoofdstuk "Samenvatting".

Het totale eigen vermogen van de LPO steeg met 52,5 miljoen euro als gevolg van het positieve resultaat 2011 naar 300,4 miljoen euro (2010: 247,9 miljoen euro).

De voorzieningen zijn per saldo toegenomen met 1,0 miljoen euro. Dit wordt met name veroorzaakt door een toename bij de NPO en de KRO (met totaal 4,4 miljoen euro) als gevolg van komende reorganisatiekosten. Aanwending van de reorganisatievoorziening zorgden bij de AVRO en de EO juist voor een afname van de voorzieningen (met totaal -/- 3,3 miljoen euro).

De langlopende schulden zijn met 5,2 miljoen euro gedaald, voornamelijk als gevolg van aflossingen in combinatie met een verschuiving naar de kortlopende schulden doordat leningen in 2012 aflopen. Dit was vooral terug te vinden bij de NCRV en de NOS, ad totaal 4,1 miljoen euro.

De kortlopende schulden zijn per saldo met 14,2 miljoen euro gedaald vanwege met name een daling van de schulden aan kredietinstellingen bij de NOS ad 18,9 miljoen euro en KRO ad 6,9 miljoen euro (als gevolg van aflossingen). De overlopende passiva bij de NPO en de NTR is in totaal met 10,7 miljoen euro gestegen. Dit heeft met name betrekking op reserveringen voor de voorjaars-programmering en de RMA-positie.

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatie-overzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatieverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

Overige gegevens

Peroneel

Ultimo 2011 waren in totaal 3.586 fte's (voltijd medewerkers) in dienst van de LPO. Het gemiddeld aantal fte's over 2011 bedroeg 3.608. In verband met de bezuinigingen die in de komende jaren worden doorgevoerd, is het aantal fte's ten opzichte van 2010 per saldo gedaald. Dit is met name terug te vinden bij de NPO, VARA en NTR. Daartegenover is het aantal fte's bij onder andere PowNed, BNN en MAX gestegen. De lonen en salarissen (inclusief sociale lasten) ad 278 miljoen euro zijn met 0,3 miljoen euro (0,1%) gestegen ten opzichte van 2010. Deze stijging wordt veroorzaakt door enerzijds een CAO-stijging, periodieken en afvloeiingskosten en anderzijds een daling van het gemiddeld aantal fte's.

Beloning directie en bestuur

Alle omroepen hebben als zelfstandige organisatie een eigen directie en bestuur. De Publieke Omroep stelt zich op het standpunt dat de inkomens van directie- en bestuursleden als geheel openbaar moeten zijn. In 2011 bedroeg de opgegeven beloning van directie en bestuur van de totale LPO 5,9 miljoen euro. Dit bedrag had betrekking op 38 directieleden en dagelijks bestuurders en 109 toezichthouders. In 2010 bedroeg de opgegeven beloning 6,7 miljoen euro, dit had betrekking op 40 directieleden en dagelijks bestuurders, en 117 toezichthouders. Toezichthouders ontvangen in de regel slechts vacatiegelden of zijn onbezoldigd.

Verder geldt de 'Wet Openbaarmaking met Publieke middelen gefinancierde Topinkomens' (WOPT). Die wet verplicht openbaarmaking van het belastbare jaarkomen per individuele functionaris (ongeacht de functie) met wie een arbeidsrelatie bestaat, indien dit uitgaat boven het gemiddelde belastbare jaarkomen van een minister. Dit bedrag is voor 2011 vastgesteld op 193 duizend euro. De informatie op basis van de WOPT is opgenomen in de individuele jaarrekeningen van de omroepen en de NPO. In totaal vielen in 2011 37 fte's onder de WOPT waarbij de totale vergoeding 9,1 miljoen euro bedroeg. Hierin zijn ook de fte's opgenomen die eenmalig boven de grens zijn uitgekomen als gevolg van pensioenafdrachten en ontslagvergoedingen. In 2010 vielen 42 fte's onder de WOPT waarbij de totale vergoeding 11,1 miljoen euro bedroeg.

Afgezet tegen de WOPT-norm kwamen in 2011 vier directeuren/bestuurders boven deze norm uit. Verantwoording daarover wordt afgelegd in de individuele jaarverslagen van de omroepinstellingen. Om de honoraria van presentatoren, programmamakers, dj's en vergelijkbare functies te begrenzen, heeft de Publieke Omroep de beloningscode BPPO ingevoerd.

BPPO

In 2009 is de Beloningscode Presentatoren in de Publieke Omroep (BPPO) in werking getreden. Het BPPO is bedoeld om de beloning van presentatoren, programmamakers, dj's en vergelijkbare functies te helpen begrenzen, vaststellen en verantwoorden. Uitgangspunt van deze code is dat presentatoren, programmamakers, dj's en vergelijkbare functies binnen de Publieke Omroep waarvan duidelijk is dat hun honorering in hoge mate wordt bepaald door marktwerking, niet meer verdienen dan 181 duizend euro (na indexatie bedraagt de norm voor 2011: 186.485). De Raad van Bestuur kan op verzoek, indien aan strenge voorwaarden is voldaan, slechts vijf uitzonderingen voor televisie en drie voor radio aanwijzen.

Op grond van de code dient een eventuele beloning voor presentatoren boven het normbedrag met verenigingsmiddelen te worden gefinancierd. Om dit inzichtelijk te maken, is een regel 'toerekening surplus BPPO' in het exploitatieoverzicht 2011 toegevoegd. Deze maakt geen onderdeel uit van het model zoals opgenomen in het Handboek. Met deze regel kan eenvoudig worden bepaald hoe hoog de bijdrage vanuit verenigingsmiddelen is en hoe deze bijdrage verdeeld is over de kostendragers Radio, Televisie en OMA.

In 2011 bedroeg het surplus afgerond 0,8 miljoen euro. Dit bedrag maakte onderdeel uit van de lasten van de verenigingsactiviteiten en werd vervolgens als negatieve lastenpost verantwoord, verdeeld over de kostendragers Radio en Televisie.

Een nadere verantwoording over het BPPO gebeurt separaat en direct aan de minister, en is dan ook geen onderdeel van deze rapportage.

Exploitatieoverzicht 2011

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatieoverzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatatieoverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

	Radio	Televisie	Overig media-aanbod	Nevenactiviteiten	Verenigingsactiviteiten	Indirect	NPO	Totaal 2011	Totaal 2010	Begroting 2011	Afwijking A en B
(x1.000 euro)											
Baten											
Media-aanbod	80.330	481.617	35.188	-	-	47.705	129.548	774.389	771.274	798.013	97%
Programmagebonden eigen bijdragen	2.819	26.009	908	-	-	82	-	29.818	30.924	0	
Opbrengst programmabladen	-	-	-	102.732	-	-	-	102.732	106.218	19.189*	
Opbrengst overige nevenactiviteiten	-	-	-	19.671	-	-	2.082	21.753	24.512		
Opbrengst verenigingsactiviteiten	-	-	-	-	28.560	-	-	28.560	27.742		
Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	-	-	-	22.205	22.205	22.469	20.649	
Som der bedrijfsopbrengsten	83.149	507.627	36.096	122.403	28.560	47.787	153.835	979.457	983.139	837.851	117%
Lasten											
Lonen en salarissen	36.846	98.859	18.529	14.007	3.929	21.071	25.328	218.568	217.380		
Sociale lasten	10.152	27.164	5.297	3.978	1.090	6.341	5.395	59.418	60.314		
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	1.097	5.799	606	2.126	179	2.321	2.444	14.573	16.633		
Bijzondere waardeverminderingen van vlottende activa	0	1.445	0	0	0	0	0	1.445	1.649		
Directe productiekosten	29.232	350.644	15.046	61.663	14.070	-	87.583	558.237	598.161		
Overige bedrijfslasten	6.341	19.773	2.539	13.799	2.334	17.057	14.057	75.915	80.547		
Toerekening surplus BPPO	-207	-563	0	0	770	0	0	-	-		
Toerekening indirecte kosten	-	-	-	2.781	4.253	-7.033	-	-	-		
Som der bedrijfslasten	83.461	503.122	42.017	98.354	26.624	39.756	134.821	928.155	974.693	837.326	111%
BEDRIJFSRESULTAAT	-311	4.504	-5.921	24.049	1.936	8.031	19.014	51.303	8.446	525	9766%
Opbrengst van vorderingen die tot vaste activa behoren	-	-	-	0	-	-	-	0	41		
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	-	-	-	3.052	1.603	111	979	5.745	4.733		
Waardeverandering van vorderingen die tot vaste activa behoren	-	-	-	0	-	-	-	0	288		
Waardeverandering van beleggingen resp. effecten	-	-	-	0	-974	-	-	-974	7		
Rentelasten en soortgelijke kosten	-50	-251	-47	-2.243	-	-717	-322	-3.630	-4.599		
Som der financiële baten en lasten	-50	-251	-47	810	629	-606	657	1.142	411	0	0
Exploitatieresultaat voor toerekening eigen bijdragen	-361	4.253	-5.968	24.859	2.565	7.425	19.671	52.444	8.857	525	9983%
Toerekening resultaat niet-programma gebonden EB	1.251	23.721	2.667	-24.859	-856	-1.924	-	-	-	-	
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	890	27.974	-3.301	0	1.709	5.501	19.671	52.444	8.857	525	9983%
Over te dragen reserve voor media-aanbod	-164	-8.997	1.246	-	-	-1.495	9.410	-	-		
EXPLOITATIERESULTAAT NA OVERDRACHT	726	18.977	-2.055	0	1.709	4.006	29.081	52.444	8.857	525	9983%
FTE gemiddeld	657	1.667	349	130	110	330	364	3.608	3.693	nvt	
FTE ultimo	659	1.674	335	129	108	337	344	3.386	3.735	nvt	

* In de (meerjaren)begroting wordt gerekend met nettoresultaten op neven- en verenigingsactiviteiten

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Colofon	3
Algemeen	4
Begrotingssystematiek 2011	4
Inrichting Financiële verantwoording	5
Samenvatting	7
Exploitatieresultaat 2011	8
Bestemming exploitatieresultaat	8
Reserve media-aanbod	9
Overige gegevens	9
Totaal exploitatie-overzicht LPO	10
Exploitatieresultaat LPO	10
Baten	11
Lasten	12
Overgedragen reserve voor media-aanbod (RMA)	12
Begroting LPO 2011	13
Totaal overzicht balans	15
Overige gegevens	17
Personeel	17
Beloning directie en bestuur	17
BPPO	17
Bijlage:	18
Exploitatieverzicht LPO 2011	18
Controleverklaring accountant	19

Aan: de Raad van Bestuur van Stichting Nederlandse Publieke Omroep

Wij hebben het Financieel Jaarverslag Landelijke Publieke Omroep 2011 gecontroleerd. Dit verslag bestaat uit samenvatting, totaal exploitatie-overzicht LPO, totaaloverzicht balans, overige gegevens, bijlage 1 exploitatieoverzicht en algemeen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen. Dit verslag is opgesteld door de Raad van Bestuur ('het bestuur') van Stichting Nederlandse Publieke Omroep ('NPO') op basis van de grondslagen voor financiële verslaggeving, zoals deze in de toelichting (paragraaf 'algemeen') op het Financieel Jaarverslag zijn beschreven.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de NPO is verantwoordelijk voor het opstellen van het Financieel Jaarverslag in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving, zoals deze in de toelichting (paragraaf 'algemeen') op het Financieel Jaarverslag zijn beschreven. Het bestuur van de NPO is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van het Financieel Jaarverslag mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het Financieel Jaarverslag op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het Financieel Jaarverslag geen afwijking van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het Financieel

Jaarverslag. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat het Financieel Jaarverslag een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van het Financieel Jaarverslag door de NPO, gericht op het opzetten van controle-werkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de NPO.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de NPO gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van het Financieel Jaarverslag. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel is het Financieel Jaarverslag Landelijke Publieke Omroep 2011 in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving, zoals deze in de toelichting (paragraaf 'algemeen') op het Financieel Jaarverslag zijn beschreven.

Amstelveen, 21 augustus 2012
KPMG Accountants N.V.

R.J. Groot RA